

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Бондарук Таїсія Григорівна , доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/bondaruk-tayisiya-grygorivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: TGBondaruk@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.- консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			78	Залік
	Заочна форма							
	4	120	2	4			114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Фінанси» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибірка складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в отриманні поглиблених знань з питань теорії і практики реалізації фінансових відносин, які виражають розподіл та перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту як на мікро- так і на макрорівні, а також умінь самостійно приймати обґрунтовані рішення та надавати пропозиції у різних сферах фінансової системи. Завдання вивчення навчальної дисципліни: з'ясування об'єктивних передумов виникнення фінансів, їх сутності, функцій та характерних ознак; засвоєння теоретичних основ структурної побудови фінансової системи та засад проведення фінансової політики держави; розуміння базових засад реалізації фінансових відносин в сферах та ланках фінансової системи у процесі їх взаємодії. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.

Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: – сутність, функції та роль фінансів у суспільстві, а також принципи їх організації; – склад та структуру фінансової системи держави; – основи організації публічних фінансів, зокрема бюджетної та податкової систем; – особливості функціонування фінансів на мікроекономічному рівні: у сфері суб'єктів господарювання та домогосподарств; – зміст та особливості функціонування забезпечуючої сфери фінансів: страхування і фінансового ринку; – основи міжнародних фінансів, їхню роль у світовій економіці та особливості формування міжнародних фінансових потоків.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти: – пояснювати та визначати базові фінансові поняття і категорії; – розрізняти фінансові відносини від інших економічних процесів і розуміти їхню роль у розподілі ресурсів; – здійснювати аналіз структури та елементів фінансової системи, пояснюючи взаємний вплив її складових на загальний стан; – визначати принципи формування та використання фінансових ресурсів на різних рівнях фінансової системи; – аналізувати вплив фінансової політики на економічний розвиток; – визначати основні потоки міжнародних фінансів та їх вплив на національну економіку.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансів. Публічні фінанси. Тема 1. Сутнісна характеристика фінансів. Фінансова система Тема 2. Фінансове право та фінансова політика Тема 3. Податки. Податкова система Тема 4. Бюджет. Бюджетна система Тема 5. Державний кредит Тема 6. Місцеві фінанси. Бюджетна децентралізація Змістовний модуль 2. Фінансові відносини мікро- та міжнародного рівнів. Фінансовий ринок та страхування. Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання Тема 8. Фінанси домогосподарств Тема 9. Страхування. Страховий ринок Тема 10. Фінансовий ринок Тема 11. Міжнародні фінанси
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації);

	- контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 25 травня 2020 р. № 9.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Фінанси» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 4 бали
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль №1	Максимум – 13 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 13 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль №1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль												Залік	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МКР	T7	T8	T9	T10	T11	МКР	30	100
4	4	4	4	4	4	13	4	4	4	4	4	13		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 4 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає

в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 13/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	13 (40×0,325) / 35 (40×0,875)
Всього	13 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (70×0,429)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у

			здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Передумови виникнення і розвитку фінансів
2. Сутність, функції і роль фінансів в економіці
3. Предмет науки про фінанси
4. Поняття фінансової системи та її структура
5. Основні сфери і ланки фінансової системи
6. Система управління фінансами, об'єкти та суб'єкти управління
7. Характеристика функцій і завдань ключових суб'єктів системи управління фінансами
8. Сутність, предмет та метод фінансового права
9. Фінансова політика, її сутність та складові.
10. Фінансова політика держави.
11. Класифікація фінансової політики держави.
12. Фінансова політика суб'єктів господарювання і домогосподарств.
13. Сутність фінансового механізму та його роль в реалізації фінансової політики держави
14. Структура фінансового механізму
15. Фінансові методи, важелі та інструменти фінансового механізму
16. Необхідність виникнення та розвиток податків
17. Сутність, функції та характерні ознаки податків
18. Елементи системи оподаткування
19. Класифікація податків
20. Характеристика форм оподаткування
21. Характеристика основних прямих податків
22. Характеристика основних непрямих податків
23. Характеристика місцевих податків і зборів
24. Сутність податкової системи, основні вимоги та принципи її побудови
25. Характеристика податкової системи України
26. Сутність та функції бюджету.
27. Характерні ознаки бюджету.
28. Бюджетний устрій, його сутність, принципи та значення.
29. Структура бюджетної системи України
30. Характеристика доходів державного бюджету.
31. Склад та структура видатків державного бюджету.
32. Характеристика основних стадій бюджетного процесу.
33. Характеристика бюджетного дефіциту.
34. Причини виникнення та заходи зменшення бюджетного дефіциту.
35. Сутність та призначення міжбюджетних відносин.
36. Сутність і функції фінансів суб'єктів господарювання
37. Принципи і методи організації фінансової діяльності підприємства
38. Фінансове управління в підприємствах різних форм власності
39. Роль фінансів у забезпеченні ефективної діяльності підприємства
40. Фінансова стратегія підприємства та її зв'язок з економічною політикою
41. Фінансові ресурси підприємства та їх класифікація і джерела формування
42. Рух грошових коштів підприємства та характеристика фінансових потоків

43. Структура фінансових відносин підприємства з внутрішніми та зовнішніми суб'єктами
44. Фінансові результати підприємства і фактори що впливають на їх формування
45. Значення фінансового планування для стабільного розвитку підприємства
46. Сутність, призначення та структура фінансового ринку
47. Основні учасники фінансового ринку та їх функції
48. Основні види операцій на фінансовому ринку
49. Сутність і структура ринку цінних паперів
50. Учасники ринку цінних паперів та їх характеристика
51. Основні види цінних паперів, що обігруються в Україні
52. Сутність і особливості ринку фінансових послуг
53. Сутність грошового ринку та його роль у фінансовій системі
54. Сутність кредитного ринку та його значення у фінансовій системі
55. Суть, роль, економічне значення і функції страхування
56. Суб'єкти страхових відносин, принципи, форми та галузі страхування
57. Характеристика страхового ринку і особливості його функціонування
58. Призначення, завдання і особливості міжнародних фінансів
59. Основні функції і роль міжнародних фінансових інститутів та організацій у світовій економіці
60. Поняття, види валютних курсів і методи валютного регулювання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Бюджетний кодекс України від 08 лип. 2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Луїна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини : навч. посіб. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
4. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07 груд. 2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23 лют. 2006 р. №3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
8. Про страхування : Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msclid=76cc49d6b5ac11ec81%20de9b33d00654e1#top>
9. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14 груд. 2021 р. №1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
10. Фінанси : підручн. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка, 2024. 632 с.
11. Фінанси : підручн. / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, О. В. Любкіна, О. Д. Рожко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. І. О. Лютий. 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : ЗУНУ, 2023. 715 с.

Допоміжна:

12. Бондарук Т. Г. Інноваційний розвиток вітчизняних підприємств та його фінансове забезпечення: нові виклики та перспективи в умовах нестабільності. *Наукові записки*

Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2023. Вип. 39/2023. С. 411-420. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1068/949>

13.Бабенко-Левада В. Г., Чикалюк М. М., Ковернінська Ю. В. Вплив штучного інтелекту на інновації у фінансовому секторі України у 2024 році. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. №3-4. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/25>

14.Бондарук Т. Г. Проблеми та перспективи оцінки фіскального простору місцевих бюджетів в умовах децентралізації. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2020. № 1(61). С. 55–64.

15.Бондарук Т. Г. Точки зростання та їх роль в забезпеченні стійкого економічного розвитку територій. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/532>

16.Бондарук Т. Г. Фіскальна політика в умовах воєнного стану як фактор економічного розвитку територій. *Ефективна економіка*. 2022. №12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/872>

17.Бондарук Т. Г. Фіскальна політика України як чинник сталого розвитку територій в умовах воєнного стану. *Економічні горизонти*. 2023. № 3(25). С. 57-67. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/286686>

18.Бондарук Т. Г., Богріновцева Л. М. Роль ринку цінних паперів як джерела фінансування державного боргу. *Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2023. №7. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16905405619086.pdf>

19.Бондарук Т. Г., Богріновцева Л. М., Бондарук О. С. Методологічні підходи до оптимізації боргової політики України в контексті фінансової безпеки. *Статистика України*. 2025. №1. С. 13-24. URL: <https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/460>

20.Бондарук Т. Г., Богріновцева Л. М., Бондарук О. С. Шахрайство із використанням банківських платіжних карток як спосіб фінансування тероризму та сепаратизму. *Статистика України*. 2023. №2 (101). С. 4-13. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7711>

21.Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Економічна природа організаційно-економічного механізму соціальної відповідальності бізнесу. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. №1-2. С. 57-64.

22.Бондарук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика стану фінансів підприємства та його інвестиційної привабливості в системі фінансового менеджменту. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2022. №1-2. С.62-75. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6274>

23.Бондарук Т. Г., Заїчко, І. В., Заїчко, І. Д. Роль фінансових ресурсів в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств. *Академічні візії*. 2024. Вип.27. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/927>

24.Бондарук Т. Г., Онишко С. В. Методологічні домінанти до фінансового забезпечення регіонального розвитку в умовах післявоєнного відновлення. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. Спеціальний випуск. 2024. С. 5-7. URL: <https://nasoa-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/289>

25.Бондарук Т. Фіскальна політика поствоєнного економічного відновлення та її вплив на розвиток економіки територій. *Економічні горизонти*. 2024. №2-3(28). С. 179–189. [https://doi.org/10.31499/2616-5236.3\(28\).2024.309548](https://doi.org/10.31499/2616-5236.3(28).2024.309548)

26.Бондарук Т., Богріновцева Л., Заїчко І. Методологічні аспекти розвитку ринку цінних паперів України в післявоєнний період. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. №8. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/264/254>

27.Бондарук Т., Чеховська М., Бондарук О. Економічна безпека України під час військових дій: виклики та шляхи протидії. *Економічні горизонти*. 2024. №1(27). С. 129–141. URL: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.1\(27\).2024.299201](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(27).2024.299201)

28.Бондарук Т.Г. Місцеві бюджети у контексті вирішення завдань воєнного часу та забезпечення відновлення економіки територій. *Ефективна економіка*. 2024. № 10. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4821>

29.Онишко С.В., Бондарук Т.Г. Методологічні домінанти дослідження фінансової поведінки в умовах парадигмальних змін у фінансових відносинах. *Ефективна економіка*. 2025. №3. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.2>

30.Bondaruk T., Medynska T., Nikonenko U., Melnychuk I., Loboda N. Fiscal policy as a guarantee of sustainable development under military conditions. *International Journal of Sustainable Development and Planning*. 2023 Vol. 18. № 4. Pp. 1097-1102. URL: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180412> (Scopus)

31.Bondaruk T., Momotiuk L., Zaichko I. Budgetary policy of Ukraine in time of challenges and its impact on financial security. Statistics in transition new series and Statistics of Ukraine. *Joint Special Issue: A New Role for Statistics*. 2023. Vol. 23. № 5. Pp. 185-208. URL: https://sit.stat.gov.pl/SiT/OnlineFirst/05_Taisiia%20Bondaruk%20%20sit%2023%205p.pdf (Scopus)

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної податкової служби. URL: <https://tax.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Інтернет-журналу Forinsurer. URL: <http://forinsurer.com/>
6. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://budget.rada.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>
9. Офіційний сайт Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://mindev.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
11. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
- 12.Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
- 13.Ціна держави - проєкт CASE Україна. URL: <https://cost.ua/allsimulators/>
- 14.Open Budget - Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №14 від 10 червня 2025р.